

U S T A W A

z dnia 9 marca 1948 r.

o narodowym planie gospodarczym na rok 1948.

Wstęp.

Dzięki wysiłkowi całego narodu, a w szczególności klasy robotniczej, pomimo trudnych warunków klimatycznych i ograniczenia pomocy zagranicznej, podstawowe zadania narodowego planu gospodarczego na rok 1947 zostały wykonane. W 1947 r. plan produkcji przemysłowej został przekroczony, a poziom podstawowych gałęzi wytwórczości przemysłowej i przemysłu, jako całości, w znacznym stopniu przewyższył poziom przedwojenny.

Ogólny obszar zasiewów w rolnictwie wzrósł w 1947 r. o 14% w porównaniu z 1946 r. Wartość produkcji zwierzęcej wzrosła o 35% w porównaniu z 1946 r. Rozwój produkcji i ostra walka z elementami spekulacyjnymi umożliwiły osiągnięcie w zasadzie stabilizacji cen i umocnienie wartości pieniądza. W 1947 r. nastąpił znaczny rozwój handlu zagranicznego przez rozszerzenie rodzajów i ilości wywożonych i przywożonych towarów.

D Z I A Ł I.

Podstawowe zadania planu.

Art. 1. Osiągnięcia w dziele odbudowy kraju, dokonane w latach 1945—1947, pozwalają na ustalenie następujących zadań dla gospodarki narodowej na 1948 r.:

rozwinąć wszystkie gałęzie gospodarstwa narodowego, w szczególności w porównaniu z 1947 r. zwiększyć wytwórczość przemysłu państwowego o około 23% i przez wszechstronną działalność Państwa w kierunku stworzenia podstaw dla bardziej wydajnej pracy mas chłopskich

osiągnąć w rolnictwie przy sprzyjających warunkach klimatycznych wzrost produkcji roślinnej o około 25%, zwierzęcej o około 10%,

umocnić i rozwinąć gospodarkę uspołecznioną i powstałe na jej gruncie nowe stosunki wytwórcze i społeczne,

podnieść poziom nagromadzenia zasobów, stworzyć warunki dla wzrostu inwestycji i podniesienia stopy życiowej mas pracujących,

powiększyć za pomocą środków polityki gospodarczej Państwa i rozwoju gospodarki uspołecznionej udział pracujących w rozdziale dochodu narodowego,

zapewnić warunki intensywniejszego wzrostu wytwórczości artystycznej i działalności kulturalnej, zwłaszcza w zakresie wydawnictw książkowych, radia, filmu — w celu udostępnienia ich najszerszym masom ludności.

D Z I A Ł II.

Przemysł.

Art. 2. 1. W przemyśle państwowym ustala się wartość produkcji według cen z 1937 r. na 11,5 miliarda zł, a według cen fabrycznych rozliczeniowych przemysłu z 1947 r. — na 614 miliardów zł.

2. Wzrost wartości produkcji przemysłowej według cen z 1937 r. wyniesie w porównaniu do 1947 r. około 23%.

3. Ustala się wytwórczość ważniejszych artykułów przemysłowych:

		w procentach:		na 1 mieszkańca
		ogółem	do 1947 r.	do 1938 r.
przemysł paliw i energetyczny:				
węgiel kamienny milion. ton	67,5	114	178	265
brykiety z węgla kam. tys. ton	650,0	103	178	266
węgiel brunatny milion. ton	4,2	91
brykiety z węgla brun. tys. ton	149,1	305
koks tys. ton	4244,3	103	182	272
ropa naftowa tys. ton	128,0	99,8	25	38
energia elektryczna (cała produkcja krajowa) miliard. kWh	7,5	113	187	281

przemysł hutniczy:				
ruda żelazna tys. ton	600,0	111	69	102
surówka żelazna (w przelicz. na martenowską) tys. ton	1075,7	124	122	182
stal surowa tys. ton	1698,5	108	118	176
wyroby walcowane tys. ton	1175,0	108	107	159
ruda cynku tys. ton	907,0	112
cynk tys. ton	90,0	121	83	124
blacha cynkowa tys. ton	35,5	109	169	252
olów tys. ton	15,0	133	75	112

przemysł metalowy:				
obrabiarki do metali i drzewa tys. szt.	3,4	134	75	112
maszyny i narzędzia rolnicze tys. ton	41,5	105	189	282
parowozy szt.	247	123	882	1313
wagony towarowe tys. szt.	13,1	118	2183	3252
ciągniki szt.	1200	769
motocykle szt.	3000	2142	375	558
narzędzia do obróbki metali tys. ton	2,5	131
gwoździe tys. ton	30,7	111	83	124
rowery tys. szt.	100,0	118	256	381

przemysł elektrotechniczny:				
maszyny wirujące ton	2787	155
sprzęt rozdzielczy wys. i nisk. napięcia ton	815,2	195
kable tys. ton	8,8	119	110	164
akumulatory tys. ton	3,0	167	179	266
żarówki milion. szt.	15,7	144	132	196
aparaty telefon. tys. szt.	67,3	204	438	653

przemysł chemiczny:				
azotniak tys. ton	136,0	112	170	253
saletrzak tys. ton	125,0	174	781	1164
superfosfat tys. ton	268,6	147	165	245
kwask siarkowy tys. ton	215	143
barwniki tys. ton	2,2	105	110	164
elektrody węglowe tys. ton	8,0	160
soda kaustyczna tys. ton	44,2	145	147	219
„ kalcynowana tys. ton	115,1	130	132	197
mydła różne tys. ton	19,0	297	34	51

		w procentach:		na 1 mieszkańca
		ogółem	do 1947 r. (1937)	do 1938 r. (1937)
przemysł włókienniczy:				
przędza bawełniana tys. ton	79,1	130	95	142
tkaniny bawełniane milion. m.	315,0	122	79	117
przędza wełniana tys. ton	29,8	144	87	130
tkaniny wełniane milion. m.	40,0	125	100	149
przędza lniana tys. ton	10,6	112	130	195
tkaniny lniane milion. m.	26,0	95	448	668
przędza jutowa tys. ton	13,5	145	91	136
jedwab sztuczny ton	6,7	122	108	161
tkaniny jedwabne milion. m.	25,4	131	110	164
przemysł skórzany:				
skóry twarde tys. ton	7,7	202	33	48
„ miękkie milion. m ²	1,3	135	37	55
obuwie skórzane wytw. mech. milion. par	3,95	126	141	210
pasy transmisyjne tys. ton	0,5	133	100	149
przemysł papierniczy:				
celuloza tys. ton	103,0	108	94	141
miazga drzewna tys. ton	99,6	121	128	190
papier tys. ton	220,0	107	107	160
tektura tys. ton	30,6	124	73	108
przemysł mineralny:				
cement milion. ton	1,7	110	100	149
cegła milion. szt.	651,3	131	35	52
wapno palone (budowl.) tys. ton	375	97	49	70
szkło tafl. milion. m ²	11	117
papa dachowa milion. m ²	29,3	111
porcelana (wraz z porceliten.) tys. ton	8,3	122	143	213
przemysł drzewny:				
tarcica tys. m ³	2034,0	119
meble różne tys. szt.	936,9	109
„ seryjne tys. kompl.	13,4	158
przemysł spożywczy:				
cukier tys. ton	520,6	119	106	158
olej surowy tys. ton	30,6	204
margaryna tys. ton	10,0
piwo milion. hl	1,2	100	80	119
cukierki i czekolada tys. ton	9,3	88
wyroby monopolowe:				
sól tys. ton	384,0	115	92	137
papierosy miliard. szt.	13,0	130	138	206
zapalki tys. skrzyń	197,3	115	257	282
spirytus surowy 100% milion. litr.	100	167	116	173

Art. 3. 1. Wartość produkcji państwowego przemysłu miejscowego wyniesie według cen z 1937 r. — 0,11 miliard. zł, a według cen fabrycznych rozliczeniowych przemysłu z 1947 r. — 8,3 miliard. zł. Wzrost produkcji według cen z 1937 r. wyniesie 22% w porównaniu z 1947 r.

2. Państwowy przemysł miejscowy wytwarzać będzie w pierwszym rzędzie artykuły powszechnego użytku w rodzajach i asortymentach, nie wytwarzanych przez przemysł wielki i średni, oraz specjalizować się będzie w produkcji pomocniczej dla przemysłu wielkiego i średniego.

Art. 4. Wartość produkcji dóbr wytwórczych wyniesie według cen z 1937 r. około 60%, a produkcji dóbr spożycia — około 40% całej wartości produkcji przemysłu państwowego.

Art. 5. Rozpocznie się produkcję następujących ważniejszych wytworów przemysłowych dotychczas nie wytwarzanych: parowozy pośpieszne, wagony tramwajowe, samochody ciężarowe (prototypy), samoloty szkolne, silniki spalinowe dla przemysłu, zgrzeblarki do bawełny, nowe typy obrabiarek, armatura kotłowa do 64 atm., liczniki trójfazowe, radioodbiorniki popularne, chlorek etylenu, bezwodnik kwasu ftalowego, garbniki syntetyczne, cement hutniczy, kaolin surowy, elementy ceramiczne, celuloza słomowa, sztuczna skóra, domki prefabrykowane.

Art. 6. 1. W przemyśle państwowym ustala się wartość wytwórczości przemysłowej na Ziemiach Odzyskanych według cen z 1937 r. na około 2,5 miliard. zł. Wartość produkcji przemysłowej na Ziemiach Odzyskanych wyniesie według cen z 1937 r. około 22% wartości całej produkcji przemysłowej.

2. Produkcja ważniejszych artykułów przemysłowych na Ziemiach Odzyskanych wyniesie w stosunku do całości produkcji przemysłowej Polski:

węgiel kamienny	33%
„ brunatny	98%
koks	52%
energia elektryczna	38%
surówka żelazna (w przeliczeniu na martenowską)	24%
wagony towarowe	73%
cysterny, chłodnie i in. wagony specjalne	75%
obrabiarki do metali i drzewa	16%
odbiorniki radiowe	64%
kwas siarkowy	24%
superfosfat	29%
elektrody węglowe	100%
tkaniny bawełniane	30%
„ wełniane	11%
„ lniane	71%
skóry twarde	22%
papier	33%
tektura	56%

cement	27%
wapno palone	43%
cukier	33%
olej surowy	7%
margaryna	70%
papierosy	7%
zapalki	51%

Art. 7. Usprawniona zostanie wydatnie obsługa odbiorców towarów produkcji przemysłu państwowego przez:

- udoskonalenie jakości towarów za pomocą należytej organizacji systemu kontroli fabrycznej i dalszej standaryzacji i normalizacji wytworów i opakowań,
- udoskonalenie systemu planowania asortymentów i ścisłe przestrzeganie wykonania okresowych planów w zakresie asortymentów,
- wprowadzenie systemu kar za zwłokę w razie opóźnień w wykonaniu zamówień.

Art. 8. W celu osiągnięcia lepszej obsługi odbiorców będzie rozwinięty system ramowych umów, regulujących warunki dostawy pomiędzy wytwórcami i odbiorcami w przemyśle państwowym oraz rozwinięty system arbitrażu państwowego.

Art. 9. 1. W ramach państwowego planu inwestycyjnego przeznaczona jest na odbudowę i rozbudowę przemysłu państwowego suma 69,8 miliard. zł.

2. Z sumy tej przeznaczona jest na rozwój przemysłów (w miliard. zł): energetycznego — 8,9, węglowego — 13,3, paliw płynnych — 2,3, hutniczego — 8,8, chemicznego — 7,5, metalowego i elektrotechnicznego — 10,4, stoczni — 0,7, mineralnego — 2,9, papierniczego — 1,2, drzewnego — 1,3, włókienniczego — 5,5, skórzanego — 1,2, spożywczego, cukrowniczego oraz monopolów — 3,8.

3. W 1948 r. uruchomi się bądź przygotuje się całkowicie do uruchomienia następujące ważne obiekty przemysłowe:

w przemyśle hutniczym wielkie piece: Florian, Stołczyn Nr 2, piece martenowskie: Florian, Batory, Zawiercie, walcownie średnie i drobne na Hucie Bankowej i grubą ną Hucie Ostrowiec,

w przemyśle metalowym — fabrykę samochodów ciężarowych w Starachowicach, fabrykę zgrzeblarek w Zielonej Górze,

w przemyśle elektrotechnicznym — fabrykę żarówek w Warszawie,

w przemyśle chemicznym — zakłady azotowe „Bobrek“ k/Bytomia, fabrykę superfosfatu

w Szczecinie, koksownie „Zaborze“ i „Anna“ — Zdieszowice, fabrykę ceraty „Wojciechów“ koło Kamińska,

w przemyśle mineralnym — hutę szkła okiennego w Kunicach Żurawskich, fabrykę fajansu „Karlówice“,

w przemyśle papierniczym — fabrykę celulozy słomowej w Malczycach, fabrykę tektury surowej w Rudzie Pabianickiej,

w przemyśle cukrowniczym — cukrownie w Kluczowie i w Gryficach.

Art. 10. Nastąpi wydatny wzrost wydajności w przemyśle państwowym w porównaniu z 1947 r., w szczególności wzrost wydajności wyniesie na pracownika w przemyśle węglowym co najmniej 11⁰/₀, w hutniczym — 9⁰/₀, w metalowym — 10⁰/₀, w chemicznym — 18⁰/₀, włókienniczym — 11⁰/₀, w papierniczym — 13⁰/₀, w tytoniowym — 11⁰/₀.

Art. 11. Wprowadzenie norm technicznych pracy będzie zakończone w całym przemyśle państwowym, przy czym nastąpi stopniowe przejście do norm usprawnionych, opartych na chronometrażu i badaniu naukowym.

Art. 12. Zapewnione zostanie stworzenie odpowiednich warunków technicznych oraz szeroka pomoc organizacyjna dla ruchu współzawodnictwa pracy. System premiowania pieniężnego oparty zostanie na zasadzie wynagradzania za konkretne osiągnięcia w dziedzinie przodownictwa i nowatorstwa w pracy poszczególnych pracowników i zespołów pracowniczych.

Art. 13. Zostanie zakończone wprowadzanie w życie norm zużycia surowców i materiałów pomocniczych dla poszczególnych zakładów przemysłowych, jako też i norm wskaźnikowych zużycia surowców i materiałów dla całych gałęzi przemysłu.

Art. 14. Nastąpi podniesienie poziomu technicznego przemysłu państwowego, w szczególności przez:

- a) wprowadzenie do planowania w przedsiębiorstwach współczynników techniczno-ekonomicznych,
- b) systematyczne wprowadzenie ulepszeń produkcyjnych stosowanych za granicą,
- c) rozszerzanie sieci laboratoriów przemysłowych,
- d) powiększenie zakresu działalności instytutów naukowo-badawczych w przemyśle,
- e) stworzenie biur projektowania technicznego inwestycji,

f) rozbudowanie i unormowanie działalności biur opracowań produkcyjnych i biur konstruktorskich.

Art. 15. Zostaną zakończone prace nad księgowością, sprawozdawczością i kalkulacją kosztów własnych w przedsiębiorstwach państwowych i samorządowych. Zostanie sporządzony szczegółowy plan kosztów własnych, przewidujący ich obniżenie.

Art. 16. Produkcja przemysłu samorządowego zostanie powiększona. W szczególności produkcja gazu świetlnego wyniesie 326,4 milion. m³, tj. o około 22⁰/₀ więcej w porównaniu z 1947 r. Produkcja koksu w gazowniach wyniesie 450 tys. ton. Produkcja cegły w zakładach samorządowych wyniesie 85 milion. sztuk, tj. o 33⁰/₀ więcej w porównaniu z 1947 r.

Art. 17. 1. W przemyśle spółdzielczym wartość produkcji wyniesie według cen z 1937 r. około 695 milion. zł, według cen sprzedażnych z 1947 r. — około 94,5 miliard. zł.

2. Wartość produkcji przemysłowej na Ziemiach Odzyskanych wyniesie około 23⁰/₀ wartości całej spółdzielczej produkcji przemysłowej.

Art. 18. Zaopatrzenie przemysłu prywatnego w surowce i materiały, wytwarzane przez przemysł państwowy, w szczególności w chemikalia, węgiel i koks, wyroby hutnicze i metale kolorowe, materiały elektrotechniczne, artykuły skórzane i przedzę, wzrośnie ogółem o 25—30⁰/₀ w porównaniu z 1947 r. Zostanie rozwinięty system umów ramowych, regulujących dostawy przemysłu prywatnego dla przemysłu państwowego.

Art. 19. 1. Zaopatrzenie rzemiosła w surowce i materiały, wytwarzane przez przemysł państwowy, wzrośnie w porównaniu z 1947 r. ogółem o 25—30⁰/₀.

2. Zostanie zakończona organizacja rzemiosła na podstawie przymusu należenia rzemieślników do cechów, a cechów — do związków cechów.

3. Nastąpi rozwój spółdzielni pomocniczych przy cechach i stopniowe ujmowanie przez te spółdzielnie planowania produkcji, opartego o zamówienia państwowe i spółdzielcze.

4. Zostaną stworzone warunki dla znacznego wzrostu ilości warsztatów rzemieślniczych, a w szczególności dla powstania co najmniej 6 tys. nowych warsztatów na Ziemiach Odzyskanych.

5. Równoległe ze skróceniem czasu nauki i praktyki czeladniczej powinien nastąpić wzrost liczby uczniów rzemieślniczych o około 50⁰/₀. Zakłady doskonalenia rzemiosła umożliwią przeszkolenie około 40 tys. osób.

Art. 20. Państwo okaże pomoc dla rozwoju spółdzielni pracy w mieście i na wsi. Racjonalna gospodarka państwowych i spółdzielczych przedsiębiorstw o charakterze nakładowym stworzy korzystne warunki pracy dla chałupników. Zostanie rozwinięta działalność, zmierzająca do podniesienia poziomu artystycznego wytworów przemysłu ludowego.

Art. 21. Będą przeprowadzone prace w celu zharmonizowania działalności prywatnego przemysłu i rzemiosła z przemysłem państwowym.

Art. 22. Na odbudowę i rozbudowę przemysłu samorządowego, spółdzielczego i prywatnego oraz rzemiosła, w ramach państwowego planu inwestycyjnego, przeznaczona jest 3,8 miliarda zł.

D Z I A Ł III.

Rolnictwo, leśnictwo i rybołówstwo.

Art. 23. Państwo okaże gospodarstwu chłopskiemu wszechstronną pomoc w dziele zwiększenia produkcji oraz podniesienia poziomu gospodarowania. W ramach państwowego planu inwestycyjnego przeznaczona jest na rolnictwo bez nakładów, budowlanych 18,6 miliarda zł. Bezpośrednia pomoc dla indywidualnych gospodarstw chłopskich wyniesie około 8 miliard. zł.

Art. 24. W celu osiągnięcia poważnego postępu w dziele likwidacji odłogów Państwo okaże gospodarstwu chłopskiemu szeroką pomoc, a w szczególności udzieli kredytów na sumę około 2 miliardów zł. Dążyć się będzie, aby likwidacja odłogów w gospodarstwach chłopskich objęła około 800 tys. ha.

Art. 25. 1. Akcja osiedleńcza na Ziemiach Odzyskanych obejmie co najmniej 25 tys. gospodarstw.

2. Na terenach południowo - wschodnich kraju akcją osiedleńczą objęty będzie obszar 40 tys. ha.

Art. 26. 1. Rozparcelowanie i oddanie do użytkowania w ramach wykonania reformy rolnej obejmie około 150 tys. ha użytków z istniejącego zapasu ziemi.

2. Podział i regulacja gospodarstw obejmie obszar co najmniej 700 tys. ha.

3. Scalenie obejmie 100 tys. ha.

4. Finansowanie melioracji osiągnie sumę 2 miliardów zł.

Art. 27. 1. Państwo zaopatrzy rolnictwo w maszyny rolnicze z produkcji przemysłu państwowego oraz z importu o wartości łącznej około 4 miliardów zł.

2. Państwo udzieli kredytów na organizację i wyposażenie ośrodków maszynowych Związku Samopomocy Chłopskiej w wysokości co najmniej 400 milionów zł, przy czym w miarę potrzeby kwota ta zostanie zwiększona z rezerwy planu inwestycyjnego.

3. Państwo zaopatrzy rolnictwo w nawozy sztuczne pod zbiory w 1948 r. w ilości około 440 tys. ton, a pod zasiewy jesienne w 1948 r. — w ilości około 430 tys. ton.

4. Ilość czynnych traktorów wzrośnie do 12,6 tys. sztuk przez powiększenie produkcji krajowej, import oraz remont.

5. Wartość nasion kwalifikowanych, wyprodukowanych przez Państwowe Zakłady Hodowli Roślin, wyniesie 4,6 miliard. zł.

Art. 28. 1. Akcja kontraktowania upraw obejmie między innymi:

oleistych	— 40 tys. ha
włóknistych	— 33 tys. ha
buraka cukrowego	— 230 tys. ha
tytoniu	— 12,7 tys. ha.

2. Wartość produkcji zakontraktowanej osiągnie ponad 25 miliard. zł.

Art. 29. Wobec niedostatecznej ilości pasz, w roku gosp. 1947/48 będą przedsięwzięte środki, zmierzające do zaopatrzenia rolnictwa w pasze szczególnie treściwe z produkcji krajowej, jak również z importu.

Art. 30. 1. Na akcję podniesienia hodowli inwentarza żywego przeznaczony jest w ramach państwowego planu inwestycyjnego około 500 milion. złotych.

2. Zostanie poszerzona i ulepszona służba weterynaryjna.

Art. 31. 1. Rada Ministrów ustali w drodze uchwały na wniosek Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych szczegółowy plan podniesienia wydajności pól i inwentarza żywego gospodarstw chłopskich, opracowany w porozumieniu ze Związkiem Samopomocy Chłopskiej.

2. Plan ten zmierzać będzie przede wszystkim do:

- rozwoju ośrodków maszynowych,
- właściwego użytkowania resztówek,
- zorganizowania obsługi wsi przez instruktorów i agronomów,
- propagowania i stopniowego wprowadzenia w życie zasad właściwej organizacji gospodarstw, prawidłowych płodozmianów, lepszej uprawy roli, racjonalnego przechowania obornika i właściwego stosowania nawozów, używania pełno-

wartościowych kwalifikowanych nasion, właściwego żywienia zwierząt itp.,

- e) opracowania i stopniowego wprowadzenia w życie metod współzawodnictwa między poszczególnymi gospodarstwami i zespołami gospodarstw,
- f) szerokiej pomocy sąsiedzkiej.

Art. 32. 1. Działalność rolniczych instytucji naukowo-badawczych zostanie rozszerzona i skoordynowana. Przedsięwzięte będą środki, zmierzające do praktycznego wykorzystania osiągnięć nauki rolniczej, specjalnie doświadczałnictwa.

2. Zmierzać się będzie do wzmożenia przygotowania zawodowego rolników zarówno przez szkolenie, jak i drogą konkursów uprawowych i kursów doszkalcających.

Art. 33. W majątkach państwowych:

- 1) zbiory dokonane będą z powierzchni około 1 miliona ha, a zasiewy jesienne na obszarze około 440 tys. ha,
- 2) likwidacja odlogów obejmie co najmniej 200 tys. ha,
- 3) produkcja towarowa wyniesie w średnich warunkach klimatycznych:
 - ziarna 4 zbóż co najmniej 180 tys. ton,
 - ziemniaków około 300 tys. ton,

przy zachowaniu własnego materiału siewnego na dalsze rozszerzenie zasiewów w następnym roku gospodarczym,

- 4) zostaną opracowane normy wydajności pracy i stopniowo wprowadzone w życie. System płac będzie stopniowo oparty na normach wydajności pracy. Będzie prowadzone szkolenie i doszkalcenie pracowników,
- 5) nastąpi usprawnienie i ujednoczenie rachunkowości rolniczej, zostanie wzmocniona kontrola i dyscyplina finansowa.

Art. 34. Wysilki Państwa, rozwój działalności Związku Samopomocy Chłopskiej oraz zwiększenie aktywności mas chłopskich winny stworzyć warunki osiągnięcia w rolnictwie następujących wyników:

- a) powierzchni zbiorów w 1948 r. — około 13.900 tys. ha, co w porównaniu z 1947 r. stanowić będzie wzrost o około 8%; zasiewów jesiennych w 1948 r. — około 6.000 tys. ha,
- b) zbiorów globalnych (bez odliczenia ziarna siewnego, spasania i strat) ważniejszych ziemioplodów przy średnich warunkach klimatycznych:

pszenicy	około	1.200	tys. ton
żyta	„	4.750	„ „
jęczmienia	„	1.100	„ „

owsa	około	1.700	tys. ton
ziemniaków	„	27.800	„ „
buraków cukrowych	„	3.800	„ „

c) produkcji artykułów hodowlanych:

mleka	około	4.800	milion. litr.
mięsa wołowego	„	77	tys. ton
mięsa wieprzowego	„	380	„ „
tluszczu	„	83	„ „
jaj	„	2.400	milion. szt.
welny	„	1.700	ton,

d) stanu pogłowia inwentarza żywego:

koni	około	2.200	tys. szt.
bydła	„	5.200	„ „
trzody	„	5.600	„ „
owiec	„	1.100	„ „

e) globalnej wartości produkcji rolnej większej w porównaniu z 1947 r. co najmniej o 15%, w tym wartość produkcji zbóż chlebowych, co najmniej o 25%.

Art. 35. 1. Udział Ziemi Odzyskanych w produkcji rolniczej kraju wydatnie się zwiększył. Dążyć się będzie do osiągnięcia powierzchni zbiorów na Ziemiach Odzyskanych większej niż w 1947 r. o około 20%; dzięki temu powierzchnia zbiorów na Ziemiach Odzyskanych wyniesie około 24% powierzchni zbiorów całego kraju.

2. Wydatki w ramach państwowego planu inwestycyjnego, przeznaczone na rolnictwo na Ziemiach Odzyskanych, wyniosą około 70% całości wydatków na rolnictwo.

Art. 36. W zakresie produkcji leśnej:

- 1) wartość użytków głównych wyniesie około 13,3 miliard. zł; produkcja drewna w lasach państwowych wyniesie 10 milion. m³, przy czym wywóz drewna we własnym zakresie administracji lasów wyniesie 6,5 milion. m³;
- 2) będą przeprowadzone prace zalesieniowe na powierzchni przeszło 75 tys. ha, z tego około 30 tys. ha zrębów wojennych,
- 3) rozszerzona zostanie akcja ochrony przed szkodnikami leśnymi,
- 4) będą kontynuowane prace w zakresie urządzania i użytkowania lasów, a zwłaszcza usprawnienia komunikacji i transportu leśnego,
- 5) w ramach państwowego planu inwestycyjnego zalesienie i ochrona lasów będą finansowane sumą 812 milion. zł, a usprawnienie transportu i komunikacji — sumą 326 milion. zł.

Art. 37. W zakresie rybolówstwa:

- 1) ogólna suma nakładów na rybolówstwo morskie w państwowym planie inwestycyjnym wyniesie 0,7 miliarda zł,

- 2) liczba kutrów osiągnie 173 i trawlerów 27,
- 3) zostaną stworzone warunki dla osiągnięcia połowów: ryb morskich w ilości około 60 tys. ton, ryb słodko - wodnych w ilości około 13 tys. ton.

DZIAŁ IV.

Komunikacja i łączność.

Art. 38. W dziedzinie komunikacji kolejowej normalnotorowej stworzone zostaną warunki dla osiągnięcia:

- A) w zakresie taboru kolejowego:
 - a) parowozów 7.200 sztuk, z tego w ruchu 4.150 sztuk,
 - b) wagonów towarowych 170.000 sztuk, z tego w ruchu 158.000 sztuk,
 - c) wagonów osobowych 9.000 sztuk, z tego w ruchu 7.800 sztuk;
- B) w zakresie przewozów osobowych:
 - a) podróży 320 milion.,
 - b) osobo-kilometrów 16.500 milion.,
 ilość osobo-kilometrów będzie o 120% większa, niż w 1938 r.;
- C) w zakresie przewozów towarowych:
 - a) 100 milion. ton,
 - b) 30 miliard. tono-kilometrów,
 ilość tono-kilometrów będzie o 34% większa, niż w 1938 r.

Art. 39. 1. Rozbudowa komunikacji samochodowej umożliwi przewóz osób i towarów samochodami przedsiębiorstw państwowych i komunalnych:

- a) osobo-kilometrów 940 milion.,
- b) tono-kilometrów około 20 milion.

2. Zostanie rozszerzona komunikacja samochodowa przede wszystkim w miastach zniszczonych, a w szczególności w mieście stołecznym Warszawie.

Art. 40. W zakresie wewnętrznej komunikacji lotniczej stworzy się warunki dla osiągnięcia:

- a) osobo-kilometrów 18 milion.,
- b) tono-kilometrów 2 milion.

Art. 41. 1. W zakresie żeglugi śródlądowej zostaną stworzone warunki dla osiągnięcia przez:

- 1) państwową żeglugę na Odrze:
 - a) osobo-kilometrów 2.630 tys.,
 - b) tono-kilometrów 200 milion;

2) państwową żeglugę na Wiśle:

- a) osobo-kilometrów 31.800 tys.,
- b) tono-kilometrów 80 milion.

2. Droga wodna na Odrze będzie doprowadzona do zdolności przepuszczenia 5 milion. ton w obu kierunkach.

Art. 42. 1. Zostaną stworzone warunki do osiągnięcia przeładunków w portach morskich w wysokości 19 milion. ton, z czego przypadnie na:

- a) Szczecin około 4 milion. ton,
- b) Gdynia - Gdańsk około 14,5 milion. ton,
- c) pozostałe porty około 0,5 milion. ton.

2. Realizacja tych zamierzeń spowoduje, że zostanie przekroczony poziom łącznego przeładunku portów polskich z 1938 r. o 15%.

Art. 43. Stworzone zostaną warunki do osiągnięcia:

- A) w zakresie poczty i telekomunikacji:
 - a) przesyłek listowych zwykłych krajowych 800 milion.,
 - b) przesyłek listowych poleconych krajowych 43 milion.,
 - c) telegramów krajowych 8,5 milion.,
 - d) rozmów telefonicznych międzymiastowych 45 milion.,
 - e) rozmów telefonicznych miejscowych 420 milion.,
 - f) abonentów telefonicznych 152 tys.,
 - g) przyłączenia nowych abonentów 15 tys.

dążyć się będzie do wydatnego skrócenia czasu przesłania listów i telegramów oraz czasu oczekiwania na rozmowy telefoniczne międzymiastowe;

B) w zakresie radiofonizacji:

wzrost o 150 tys. sztuk radiogłosek w ramach radiofonii przewodowej, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb wsi.

Art. 44. W państwowym planie inwestycyjnym na rok 1948 przeznaczona jest suma na cele rozwoju komunikacji, żeglugi i łączności sumą około 45,3 miliard. zł.

DZIAŁ V.

Handel wewnętrzny, zagraniczny oraz gospodarka materiałowa.

Art. 45. 1. Suma nakładów na inwestycje obrotu towarowego w państwowym planie inwestycyjnym oprócz środków własnych państwowego aparatu handlowego wyniesie 4 miliardy zł.

2. Plan sieci handlowej oraz zbytu zostanie ustalony uchwałą Rady Ministrów.

Art. 46. Nastąpi dalszy rozwój państwowego i spółdzielczego handlu detalicznego, a w szczególności domów towarowych. Obniżenie kosztów dystrybucji, nadmiernych norm zysku i marż zarówno w handlu hurtowym, jak i detalicznym będzie stanowiło jedno z głównych zadań polityki Państwa w zakresie handlu. Zostanie uporządkowany między innymi handel mięsem, zbożem oraz artykułami farmaceutycznymi. Będzie się dążyło do ścisłego przestrzegania norm zysku przez prywatne przedsiębiorstwa handlowe. Walka ze spekulacją w każdej postaci będzie wzmożona.

Art. 47. Zaopatrzenie materiałowe produkcji, inwestycji, konsumpcji i wywozu odbywać się będzie zgodnie z bilansami materiałowymi, uchwalonymi przez Radę Ministrów w ramach postanowień niniejszej ustawy.

Art. 48. Lista artykułów eksportowych ulegnie rozszerzeniu i obejmować będzie również drewno, artykuły rolne i niektóre przemysłowe artykuły inwestycyjne.

Art. 49. Nastąpi znaczne powiększenie wywozu towarów, przy czym dążyć się będzie do następującego kształtowania wartości wywozu:

- a) węgiel i koks około 50%,
- b) artykuły rolne i spożywcze oraz drewno około 15%,
- c) artykuły przemysłowe (metale, wyroby metalowe, wyroby włókiennicze i inne) około 35%.

Art. 50. Nastąpi znaczne powiększenie przywozu towarów, przy czym dążyć się będzie do następującego kształtowania wartości przywozu:

- a) surowce i materiały pomocnicze około 65%,
- b) artykuły inwestycyjne i różne około 25%,
- c) żywność około 10%.

Art. 51. Dążyć się będzie do osiągnięcia czynnego salda pozycji bilansu płatniczego poza obrotem towarowym i ruchem kapitału.

DZIAŁ VI.

Budownictwo.

Art. 52. W ramach państwowego planu inwestycyjnego przeznaczona jest na budownictwo (poza przemysłowym i komunikacyjnym) i urządzenia osiedli łącznie z wyposażeniem urzędów administracyjnych suma 40,7 miliard. zł, z czego na odbudowę Warszawy przypada 10,1 miliard. złotych.

Art. 53. 1. Zostanie oddanych w miastach do użytku izb mieszkalnych:

nowych 17.200,
odremontowanych 34.600.

Specjalnie uwzględnione zostanie budownictwo mieszkań pracowniczych, przede wszystkim dla robotników przemysłowych. Budownictwo to obejmie około 68% całości budownictwa mieszkaniowego.

2. W celu zapobieżenia dalszej dekapitalizacji zabezpieczonych zostanie głównie na Ziemiach Odzyskanych 23 tys. izb.

3. W budownictwie administracyjnym szkolnym, zdrowia, opieki społecznej oraz kultury wykonane zostanie (w miastach i na wsi) około 36 tys. izb. W szczególności odda się do dyspozycji:

280 budynków administracyjnych,
1647 budynków szkół powszechnych,
137 przedszkoli,
160 budynków szkół średnich,
68 budynków szkół zawodowych,
65 obiektów szpitalnych,
42 ośrodków zdrowia,
8 sanatoriów przeciwgruźliczych,
50 domów leczniczych (ZUS),
31 budynków sanatoryjnych (ZUS).

4. W zakresie budownictwa wiejskiego odbudowanych zostanie z pomocą Państwa ponad 33 tys. zagród, z czego ponad 21 tys. na Ziemiach Odzyskanych. Poza tym w majątkach państwowych zostanie oddanych do użytku 481 budynków mieszkalnych i 500 budynków inwentarskich.

5. W dziedzinie użyteczności publicznej odbudowanych zostanie:

5 dużych zakładów wodociągowych,
130 drobnych zakładów wodociągowych,
8 targowisk spożywczych i zwierzęcych,
19 rzeźni,
3 hotele.

6. Przeprowadzone będą roboty rozbiórkowe w większych i mniejszych miastach, a w szczególności w Warszawie, Wrocławiu, Gdańsku i Szczecinie, w wyniku których usunięty będzie co najmniej 1 milion m³ gruzu.

Art. 54. 1. W celu stworzenia podstaw realizacji planowych inwestycji w postaci pełnej i jednoznacznej dokumentacji technicznej zostaną zorganizowane państwowe biura projektowe.

2. Wzmocniony zostanie wydatnie udział w wykonaniu państwowego planu inwestycyjnego przedsiębiorstw budowlanych uspołecznionych — przez tworzenie nowych i rozbudowę istniejących państwowych przedsiębiorstw budowlanych.

3. W celu uporządkowania rynku wykonawstwa budowlanego prywatne przedsiębiorstwa

budowlane będą poddane koncesjonowaniu i przymusowi zrzeczenia się.

Art. 55. 1. Specjalny nacisk położony zostanie na organizację pracy w budownictwie przez zastąpienie metod rzemieślniczych metodami przemysłowymi przy szerokim zastosowaniu specjalizowanych zespołów. W tym celu prowadzona będzie akcja, zmierzająca do mechanizacji procesów produkcyjnych przez zwiększenie zaopatrzenia w sprzęt i narzędzia — drogą importu, rozszerzenia bazy remontowej i zorganizowania produkcji krajowej.

2. Zostaną podjęte prace dla uruchomienia masowej produkcji prefabrykowanych obiektów i elementów budowlanych, zwłaszcza drewnianych domków składanych, dużych bloków ceramicznych i elementów z lekkiego betonu.

3. Opracowane zostaną i upowszechnione metody wykorzystania gruzu jako materiału do produkcji elementów budowlanych oraz materiałów wiążących.

Art. 56. W dziedzinie płac wprowadzone będą zasadniczo stawki akordowe oraz akordowo-premiowe i popierane będzie współzawodnictwo indywidualne i grupowe.

Art. 57. 1. Dążyć się będzie do koordynacji inwestycji budowlanych w głównych ośrodkach budownictwa w celu osiągnięcia równomierności zatrudnienia i racjonalnego zaopatrzenia w materiały budowlane.

2. W celu przedłużenia sezonu budowlanego opracowane zostaną metody prowadzenia robót zimowych.

Art. 58. Przeprowadzona zostanie szeroka akcja szkolenia zawodowego, która obejmie w 1948 r. 20 tys. uczniów, przy czym 10 tys. ukończy kursy szkoleniowe.

Art. 59. 1. Stworzy się warunki dla rozwoju prywatnego budownictwa mieszkaniowego zarówno w miastach, jak i na wsi.

2. Polepszenie zaopatrzenia budownictwa prywatnego i samorządowego w materiały budowlane powinno zapewnić oddanie do użytku w miastach przeszło 25 tys. izb, a na wsi przeszło 36 tys. zagród.

DZIAŁ VII.

Zdrowie, opieka społeczna i oświata.

Art. 60. 1. W ramach państwowego planu inwestycyjnego na rok 1948 przeznaczona jest na ochronę zdrowia około 1,8 miliarda zł.

2. Stworzone zostaną warunki, umożliwiające w zakresie:

- a) szpitalnictwa — przelotność roczną 1.600 tys. chorych,
- b) uzdrowisk — wydanie 1 miliona kąpielii,
- c) stomatologii — dokonanie 8,8 milion. zabiegów,
- d) walki z epidemiami — dokonanie 8,5 milion. szczepień,
- e) medycyny społecznej: — udzielenie 10 milion. porad, dokonanie 4,8 milion. zabiegów w poradniach ogólnych, 9,5 milion. porad i zabiegów w poradniach przeciwegruźliczych oraz udzielenie 3,2 milion. porad w poradniach dla matki i dziecka,
- f) domów porodowych — przelotność roczną 4,8 tys. porodów.

Art. 61. W ramach państwowego planu inwestycyjnego na rok 1948 przeznaczona jest na cele opieki społecznej — poza wydatkami na te same cele poszczególnych jednostek gospodarczych — 1 miliard zł.

Art. 62. 1. Stworzone zostaną warunki, umożliwiające korzystanie ze świadczeń opieki społecznej w ramach środków budżetowych administracji publicznej w zakresie:

- a) domów matki i dziecka oraz domów dla małych dzieci w ilości 9,1 tys. dzieci,
- b) domów dziecka dla 60 tys. dzieci,
- c) żłobków dla 11 tys. dzieci,
- d) świetlic dla 80 tys. dzieci i młodzieży,
- e) kolonii i obozów dla 400 tys. młodzieży,
- f) półkolonii i dziecińców wiejskich dla 500 tys. dzieci,
- g) dożywiania w szkołach dla 500 tys. młodzieży,
- h) zakładów opiekuńczych dla dorosłych dla 26,5 tys. osób,
- i) opieki specjalnej nad inwalidami (protezy, leczenie) dla 10,8 tys. inwalidów,
- j) szkolenia w zakładach opieki oraz inwalidzkich dla 6,2 tys. osób.

2. Niezależnie od tych liczb prowadzona będzie szeroka akcja opieki społecznej w ramach przedsiębiorstw.

Art. 63. W ramach państwowego planu inwestycyjnego przeznaczona jest na rozwój urządzeń oświatowych i kulturalnych — poza wydatkami poszczególnych jednostek gospodarczych — 4 miliardy zł.

Art. 64. 1. Stworzone zostaną warunki, umożliwiające kształcenie się i ukończenie nauki następującym ilościom uczniów i absolwentów w szkołach i na kursach (w tysiącach osób):

	uczniowie	absolwenci
a) powszechnych	3.600	150
b) przemysłowych	125	50
c) handlowych, administracyjnych, spółdzielczych i gospodarczych	88	29
d) rolniczych i leśnych	55	12
e) artystycznych	31	1,5
f) zawodowych średnich i kształcących	171	19
g) średnich ogólnokształcących	230	17
h) wyższych	14	1,5
i) akademickich	85	8.

2. Uzyskanie powyższych wyników spowoduje, że liczba uczniów na każdy tysiąc mieszkańców będzie większa niż w roku szkolnym 1937/38: szkół powszechnych o 14⁰/₀, szkół zawodowych o blisko 180⁰/₀, szkół zawodowych kształcących o 135⁰/₀, szkół średnich ogólnokształcących o 64⁰/₀, szkół wyższych i akademickich o przeszło 200⁰/₀.

DZIAŁ VIII.

Zatrudnienie.

Art. 65. W gospodarce i administracji państwowej i samorządowej ogólna przeciętna roczna liczba zatrudnionych osiągnie około 3 milion. osób, z czego przypadnie:

a) w gospodarce:

na przemysł 1,380 tys. osób, w tym 186 tys. prac. umysł.,

na komunikację i łączność 547 tys. osób, w tym 139 tys. prac. umysł.,

na rolnictwo 213 tys. osób, w tym 15 tys. prac. umysł.,

na leśnictwo 75 tys. osób, w tym 15 tys. prac. umysł.,

na budownictwo 68 tys. osób, w tym 9 tys. prac. umysł.,

na banki i handel (bez central zbytu przemysłu państwowego) 38 tys. osób, w tym 25 tys. prac. umysł.;

b) w administracji:

na służbę publiczną 340 tys. osób, w tym 204 tys. prac. umysł.,

na leczenie, higienę i opiekę społeczną 170 tys. osób, w tym 84 tys. prac. umysł.,

na szkolnictwo 140 tys. osób, w tym 124 tys. prac. umysł.

Art. 66. W gospodarce i administracji państwowej i samorządowej przeciętna roczna liczba zatrudnionych na Ziemiach Odzyskanych wyniesie ogółem około 870 tys. osób, z czego w przemyśle 380 tys.

Art. 67. 1. W celu zapewnienia planowego dopływu nowozatrudnionych do poszczególnych gałęzi wytwórczości i usług oraz na poszczególne

tereny wykorzystane zostaną środki polityki płac, a ponadto akcja szkoleniowo - osiedleńcza, mieszkaniowo - budowlana i pośrednictwa pracy.

2. Zwiększenie stanu zatrudnienia dokonywane będzie w ten sposób, aby wykorzystać lokalne rezerwy niezatrudnionej ludności.

3. Będą stworzone warunki, umożliwiające repatriację co najmniej 30 tys. osób i reemigrację co najmniej 70 tys. osób, w tej liczbie z Francji — 50 tys. osób i z Westfalii — 10 tys. osób.

Art. 68. W przedsiębiorstwach państwowych i samorządowych zostaną ustalone normy zatrudnienia personelu administracyjnego i pracowników, nie związanych bezpośrednio z produkcją, przy czym liczebność tego personelu ulegnie zmniejszeniu w stosunku do całości personelu, zatrudnionego w przedsiębiorstwach.

DZIAŁ IX.

Inwestycje.

Art. 69. Inwestycje państwowe oraz inwestycje kontrolowane przez Państwo ustala szczegółowo państwowy plan inwestycyjny na rok 1948. Ogólna suma inwestycji wyniesie 193,8 miliard. zł, w tej liczbie rezerwa planu inwestycyjnego — 3 miliardy zł.

Art. 70. Przez odpowiednią politykę finansową i handlową będzie się dążyć do wzmożenia procesów inwestycyjnych, nie objętych państwowym planem inwestycyjnym, w szczególności do rozwoju prywatnego budownictwa w mieście i na wsi.

DZIAŁ X.

Ceny, płace i finanse.

Art. 71. 1. Kontynuowana będzie polityka stabilizacji cen towarów i usług, wytwarzanych w gospodarce państwowej, samorządowej i spółdzielczej. Będzie się stopniowo rozszerzać kontrolę państwową cen wolnego rynku w zakresie podstawowych artykułów i usług. Będą gromadzone rezerwy podstawowych artykułów konsumcyjnych w celu ich planowego wykorzystania dla polityki stabilizacji cen. Na podstawie osiągnięć gospodarczych dążyć się będzie do usunięcia niektórych dysproporcji, istniejących między poszczególnymi cenami towarów i usług, a w szczególności do obniżenia cen towarów nadmiernie wysokich w stosunku do ogólnego poziomu cen.

2. W miarę stabilizacji stosunków gospodarczych oraz nasycenia rynku artykułami pierwszej potrzeby nastąpi stopniowa likwidacja systemu reglamentowanego zaopatrzenia ludności.

Art. 72. Dzięki wzrastającej wydajności pracy nastąpi wzrost indywidualnych zarobków pracowników. Niezależnie od tego zwyżką płac zasadniczych będą objęte te grupy pracowników, których niskie wynagrodzenie znajduje się w dysproporcji do ogólnego poziomu płac.

Art. 73. Pogłębiona będzie akcja oszczędnościowa w gospodarce społecznej. Akcja ta obejmie wszystkie przedsiębiorstwa i urzędy; w szczególności będzie objęta akcją oszczędnościową działalność inwestycyjna w ramach państwowego planu inwestycyjnego.

Art. 74. Obowiązek społecznego oszczędzania, wprowadzony ustawą z dnia 30 stycznia 1948 r. o obowiązku społecznego oszczędzania, wykorzystany będzie w celu przyspieszenia odbudowy kraju.

Art. 75. Społeczna kontrola nad wymiarem poborem podatków będzie usprawniona i rozszerzona jako instrument walki z ukrywaniem źródeł podatkowych i uchylaniem się od podatku.

Art. 76. Plan gospodarki finansowej będzie ustalony uchwałą Rady Ministrów, między innymi w oparciu o plany produkcji, kosztów własnych i zbytu oraz budżet i państwowy plan inwestycyjny na rok 1948.

Art. 77. Będą przeprowadzone prace, umożliwiające oparcie publicznej gospodarki finansowej o jednolity państwowy plan finansowy. W szczególności będą przeprowadzone prace nad przebudową gospodarki finansowej samorządów, zmierzające do wzmocnienia jej podstaw i powiązania z gospodarką finansową Państwa.

DZIAŁ XI.

Postanowienia końcowe.

Art. 78. 1. Plan odbudowy gospodarczej ustalony ustawą z dnia 2 lipca 1947 r. o Planie Odbudowy Gospodarczej (Dz. U. R. P. Nr 53, poz. 285) wykonany będzie w 1948 r. w zakresie i w sposób, określony niniejszą ustawą.

2. W zakresie zadań, nieuregulowanych niniejszą ustawą, a objętych ustawą z dnia 2 lipca 1947 r. o Planie Odbudowy Gospodarczej, stosuje się postanowienia tejże ustawy, dotyczące 1948 r., jeżeli nie są one sprzeczne z innymi postanowieniami niniejszej ustawy.

Art. 79. Wykonanie narodowego planu gospodarczego na rok 1948, kontrola wykonania oraz sprawozdawczość w tym przedmiocie przeprowadzone będą w sposób, przewidziany dekretem z dnia 1 października 1947 r. o planowej gospodarce narodowej (Dz. U. R. P. Nr 64, poz. 373).

Art. 80. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Prezesowi Rady Ministrów i właściwym ministrom.

Art. 81. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1948 r.

Prezydent Rzeczypospolitej:
Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:
Józef Cyrankiewicz

Wiceprezes Rady Ministrów
i Minister Ziem Odzyskanych:
Władysław Gomułka

Wiceprezes Rady Ministrów:
Antoni Korzycki

Minister:
Wincenty Rzymowski

Minister:
Wincenty Baranowski

Minister Obrony Narodowej:
Michał Żymierski
Marszałek Polski

Minister Spraw Zagranicznych:
Zygmunt Modzelewski

Minister Administracji Publicznej:
Edward Osóbka-Morawski

Minister Bezpieczeństwa Publicznego:
Stanisław Radkiewicz

Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski

Minister Sprawiedliwości:
w z. Leon Chajm

Minister Oświaty:
w z. Eugenia Krassowska

Minister Przemysłu i Handlu:
Hilary Minc

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
Jan Dąb-Kociol

Minister Pracy i Opieki Społecznej:
w z. Tadeusz Kochanowicz

Minister Kultury i Sztuki:
w z. Włodzimierz Sokorski

Minister Żeglugi:
Adam Rapacki

Minister Leśnictwa:
Bolesław Podedworny

Minister Komunikacji:
Jan Rabanowski

Minister Poczty i Telegrafów:
Wacław Szymanowski

Minister Zdrowia:
Tadeusz Michejda

Minister Odbudowy:
Michał Kaczorowski

Minister Aproprowiacji:
Włodzimierz Lechowicz